

Landelijke India Werkgroep

India Committee of the Netherlands

Oudegracht 36, 3511 AP Utrecht, The Netherlands tel. +31 (0)30 2321340 fax 2322246; E-mail: liw@antenna.nl; postbank 2483548

PERSBERICHT

Utrecht, 20 juli 1995

SCHOLIEREN WILLEN KLEDING ZONDER KINDERARBEID

TEXTIELBEDRIJVEN WILLEN KINDERARBEID UITBANNEN

Bijna 40% procent van scholieren uit de vierde klas van een drietal scholen voor MAVO, HAVO en/of VWO in Utrecht en Maarssen is bereid om f25,- meer te betalen voor een spijkerbroek die zonder kinderarbeid is gemaakt. Ruim 30% heeft er geen f25,- voor over en bijna evenveel scholieren zeggen het nog niet te weten. De helft van de scholieren zegt zich niet bewust te zijn van het feit dat zij kleding en schoenen kunnen dragen waaraan door kinderen is gewerkt. Ruim 60% is er voorstander van dat kledingstukken een label krijgen dat aangeeft of het betreffende produkt door kinderen is gemaakt.

Dit blijkt uit een afstudeeronderzoek van een studente aan de Hogeschool Diederend in Wageningen, afdeling Management Consumentenzaken. De onderzoekster heeft 123 scholieren van 15 tot en met 18 jaar ondervraagd over hun kennis en opvattingen over kinderarbeid, met name bij de aankoop van kleding en schoenen. De vragenlijsten zijn afgenomen bij leerlingen van het Niels Stensen College in Utrecht en het Spectrum College en Nifterlake College in Maarssen.

De leerlingen die voorstander zijn van een keurmerk/label voor kleding geven vooral als redenen dat je dan zelf kunt kiezen of je zo'n produkt wilt kopen ('dan weet je wat je koopt') en dat het kinderarbeid vermindert ('misschien dat er zo minder van dat soort produkten wordt gekocht'). Leerlingen die niets zien in zo'n keurmerk zeggen onder meer 'dan krijg ik een schuldgevoel' en 'de regering in die landen zou er iets aan moeten doen, niet wij die de schoenen kopen'.

Ruim tweederde van de leerlingen zegt al eerder 'iets gehoord' te hebben over kinderarbeid. De meeste van hen hebben die informatie van de TV (42%), terwijl daarna krant (22%) en school (15%) de belangrijkste informatiebronnen zijn. Ruim 40% van de leerlingen wil meer weten over het onderwerp kinderarbeid.

Volgens informatie van de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) bedragen de loonkosten bij de produktie van kleding in ontwikkelingslanden gemiddeld niet meer dan ongeveer 5% van de prijs van het produkt in de winkel. Een verdubbeling van de loonkosten (hoewel waarschijnlijk veel minder nodig is om zonder kinderen te werken), zou een spijkerbroek dus maar een paar gulden duurder maken. Bij een dergelijke prijsverhoging zouden waarschijnlijk veel meer dan 40% van de scholieren bereid zijn om kleding zonder kinderarbeid te kopen.

Grootwinkelbedrijven textiel willen kinderarbeid uitbannen

De Vereniging van Grootwinkelbedrijven in de Textiel (VGT) heeft onlangs laten weten dat zij mogelijkheden ziet om kinderarbeid uit te bannen bij de vervaardiging van kleding. De VGT vindt kinderarbeid principieel uit den boze in elk stadium van de kledingproduktie. Dit liet de VGT weten naar aanleiding van het Eerlijk Handels Handvest voor 'schone

kleding' dat is opgesteld door de FNV, de FNV Dienstenbond, de Industriebond FNV, de Novib en het Schone Kleren Overleg (SKO), waaraan onder meer SOMO en de Landelijke India Werkgroep deelnemen.

In september zal een delegatie onder leiding van de FNV Dienstenbond een gesprek hebben met de VGT over een winkelkeurmerk voor dergelijke kleding. Dit keurmerk betreft meer dan alleen kinderarbeid. In het Handvest staan zeven voorwaarden genoemd waaraan de productie van kleding moet voldoen, wil een bedrijf het recht krijgen tot het voeren van een winkelkeurmerk (dus geen label per produkt). Deze zijn gebaseerd op elementaire arbeidsrechten welke zijn vastgelegd in conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties. Het gaat hierbij om het recht op organisatie, op collectieve onderhandelingen, op een leefbaar loon (tenminste het lokale wettelijk minimumloon) en op veilige en gezonde arbeidsomstandigheden. Verder moet men zich houden aan de conventies omtrent de maximale arbeidsduur, gelijke kansen en behandeling bij tewerkstelling en beloning (dus geen discriminatie op basis van bijvoorbeeld geslacht of ras) en de minimumleeftijd voor werknemers (meestal 14 jaar).

De verantwoordelijkheid die de winkelbedrijven op zich moeten nemen voor de arbeidsomstandigheden teneinde voor het keurmerk in aanmerking te komen, betreft de hele 'uitbestedingsketen' van de kledingproductie, dus inclusief bijvoorbeeld thuiswerk(st)ers en part-time en seizoenarbeid(st)ers. Bedrijven moeten bereid zijn de arbeidsvoorwaarden waaraan ze zich verbinden door een onafhankelijke instantie te laten controleren en zij betalen zelf mee aan de controle. Het deelnemende winkelbedrijf verplicht zich tevens om actief te protesteren bij het toeleverend bedrijf als dit bedrijf de afgesproken arbeidsvoorwaarden schendt. Met uitzondering van kinderarbeid, vindt de VGT deze voorstellen 'te duur en praktisch niet uitvoerbaar'. De FNV en andere organisaties vinden de eerste reactie van de VGT 'een positieve basis voor het gesprek van september' (persbericht FNV, 6-7-1995).

Het Eerlijk Handels Handvest voor Kleding kan een belangrijke bijdrage leveren aan onderwijs en een beter toekomstperspectief bieden voor kinderen die nu in de kledingproductie werken. Niet alleen door hen onder de veertien jaar niet te laten werken, maar minstens evenzeer door de arbeidsomstandigheden van hun ouders (en oudere broers en zusters) te verbeteren.

Meer informatie: Gerard Oonk of Yvonne Fijneman, tel. 030-321340

Voor meer informatie over de kledingindustrie en het 'Eerlijk Handels Handvest' kunt u ook contact opnemen met Ineke Zeldenrust van SOMO, tel. 020-6391291